

[Stauning.]

Tidende, i hvert Fald var det i et konservativt Blad, hvor man hævdede ganske modsatte Anskuelser af dem, som Ministeren refererede fra Göteborgs Handels- og Sjöfartstidning. Berlingske Tidende er os dog allenfald nærmere her i København end Göteborgs Handels- og Sjöfartstidning og Professor Brisman i Sverige.

Et andet Grundlag for Ministerens Afvisning af min Tale om, at Statsbankforholdene i Sverige var gode, var, at den socialdemokratiske Gruppe i Første Kammer med Gustaf Møller som Ordfører havde fremsat en Motion, i hvilken de fremhævede, at Riksbanken ikke var i Stand til at øve tilstrækkelig Indflydelse, men at man ønskede den forstærket med en ny privat Bank. Ja, det stemmer nøjagtig med, hvad jeg sagde i Gaar, nøjagtig. Jeg oplyste, at ved den nye Riksbanklov af 1897, i hvert Fald ved den sidste større Revision, indsatte de Konservative, som den Gang havde Magten, Bestemmelser, hvorefter det blev Riksbanken forbudt at modtage Indskud. Derved blev dens Virksomhedsomraade stærkt begrænset, saaledes at den nu af naturlige Grunde er henvist til et temmelig indskrænket Arbejdsfelt. Dette fremhævede jeg altsammen i Gaar, og jeg er derfor ikke Spor af forbavset over, at Gustaf Møller har fremhævet det samme i en Motion i Første Kammer. Men hvad Ministeren lod staa, og ogsaa kommer til at lade staa, er den Kendsgerning, at Riksbanken til Trods for dens Virksomhedsomraades Indskrænkning øver en Virksomhed, der betyder en bedre Stilling for Erhvervslivet i Sverige, fordi de erhvervsdrivende i alle Tilfælde kan henvende sig til Riksbanken med almindelige Bankforretninger og være fri for den Opskrining, de uden en saadan Statsbank vilde være udsat for. Den anden uomstødelige Kendsgerning er, at i de sidste 6—7 Aar har den svenske Riksbank indbetalt til den svenske Statskasse 12—16 Mill. Kr. aarlig.

Hvad angaar Jordbrugerbanken, var der i og for sig i det reelle, der blev fremhævet af den ærede Minister, heller ingen Uoverensstemmelse med det, jeg har sagt. Jeg har derimod ikke, som Ministeren siger, fremhævet, at det var en fortræffelig Bank. Jeg har sagt, at det var en Bank, hvis hele Aktiekapital Staten for nogle Aar siden maatte overtage, og jeg har sagt, at man har anvendt den blandt andet til Afvikling af forskellige daarlige Engagementer, som man flyttede derhen. Ministeren bekræftede, at saadan var det. Hvorfor han skulde gøre

det til noget fra min Opfattelse afvigende, forstaaer jeg ikke.

Det faktiske er altsaa, at man i Sverige driver to Rigsbanker, en Seddelbank, der har Seddeludstedelsesretten og ved Siden deraf driver Forretninger og paa Grundlag heraf kan yde Staten 12—16 Mill. Kr. hvert Aar, og som for Erhvervslivet kan virke regulerende paa Vekseldiskontoen, og en ren Forretningsbank, ejet og drevet af den svenske Stat. Hvorfor man saa i Danmark skulde være saa frygtelig bange for en Bank ejet af Staten, har jeg ikke nogen Mulighed for at forstaa. Jeg forstaaer det, set fra Handelsbankens og Privatbankens og andre private Bankers Synspunkt, men jeg forstaaer det ikke set fra en ansvarlig Regerings Synspunkt.

Den højtærede Minister gjorde en Bemærkning om det 3 Mandes Embedsmandsudvalg, som i sin Tid var nedsat, hvis Beretning jeg havde spurgt efter, og han lovede, hvad jeg takker for, at denne Beretning skulde blive tilstillet det Udvalg, der eventuelt maatte blive nedsat. Naar den højtærede Minister imidlertid sagde, at et tidligere nedsat Udvalg havde faaet Beretningen, maa det bero paa en Misforstaaelse. Det tidligere nedsatte Udvalg har faaet en Meddelelse i nogle faa Linier om dette Udvalgs Konklusioner, kan jeg maaske sige, men nogen Beretning om dets Gennemgang af Engagementerne og andre Forhold har ikke foreligget for Udvalget. Det er den, jeg stadig spørger efter, den maa vel foreligge for Ministeren. Men jeg takker for, at det eventuelle Udvalg kan faa Lejlighed til at se den.

Som Argument imod det som Nr. I betegnede Forslag fra Tomandsudvalget, altsaa et Forslag, der i og for sig ikke foreligger for Rigsdagen, men har været omtalt under Forhandlingen, sagde Ministeren, at det jo alligevel er en Slags Statsbank, for Staten, siger han, skal jo have hele Aktiekapitalen. Ja, det er rigtigt, at Udvalget foreslaar, at Staten foreløbig, hedder det udtrykkelig, indskyder 50 Mill. Kr. Altsaa den Dag, denne Ordning træffes, skal Staten indskyde dette Beløb, men det betones fra alle Sider i Motiveringen af dette Forslag, at det er Udvalgets Forudsætning, at Staten derefter træffer Bestemmelse om, til hvem den vil overdrage hele denne eller en Del af denne Aktiekapital. Det staaer altsaa hen som noget, vi forhandler om og træffer Afgørelse om, hvor denne Aktiekapital skal placeres; og inden 1932 skal det Spørgsmaal, efter Forslaget i alt Fald, være afgjort. Det er derfor ikke rigtigt at staa her og sige, at